

Ikarusok a múzeumban

Kivonják Budapestről a régi buszokat — adta hírül a BKV. Rövid idő múlva csak 200-as Ikarusok járnak majd.

A mindennapi rohanásban alig vesszük észre a változást. A csendes évek csendes eseménye. Pedig a buszok cseréje is sok százmillióba kerül.

A 200-as Ikarusok a ma-

gyar ipar kiváló alkotásai. Ezek a panorámbuszok távoli országokban, nemrég Amerika földjén is megjelentek. Az új kocsik gyorsabban, kényelmesebben, mint elődeik, vezetésük jóval könnyebb, s szebbek is.

Mi lesz a régi buszok sorsa? Bevonulnak a múzeumba.

Medfilex '78

A Pécsi Orvostudományi Egyetem aulája ad otthont egy hétig az európai szocialista országok bélyeggyűjtői „Medfilex '78” elnevezésű nemzetközi egészségügyi és vöröskeresztes bélyegkiállításának. A szombati megnyitón átadták a Magyar Posta és a MABEOSZ vándordíját 1977 legszebb bélyege tervezőjének, Czeglényi Ádám budapesti grafikusművésznek, illetve az Állami Nyomdának.

Erősödő barátság

Az MSZBT-tagscsoportok munkáiról Aranykoszorús plakett a textilműveknek

Nemcsak ünnepek vannak, hanem hétköznapi is, summázhatnánk a főszerkesztő véleményét a Magyar-Szovjet Baráti Társaság tagscsoportjának elnökei legutóbbi összejöveteléről. A hozzászólók elmondták, eredményesen munkálkodnak az MSZBT-tagscsoportok, s munkájukra, segítségükre mindig lehet számítani.

A Szegei Textilművek ifjúsági klubjában tartott értekezleten adták hírül, hogy a Szovjet Kultúra és Tudomány Házával jó a kapcsolat, s többek között ez is segíti a magyar-szovjet barátság erősödését. Akárcsak az a sok dokumentum- és képiállítás, amely a Szovjetunió életével ismereti meg a magyar közönséget. Elhangzott olyan megjegyzés is, hogy a szovjet nép fáradozását, a szocializmus építéséért hozott áldozatát még szemléletesebbé lehetne tenni az üzemekben, a szövetkezetekben, az intézményekben. A szocialista brigádok sokat tehetnek a különböző vetélkedők megszervezésével, hogy többet tudjanak meg az emberek a szovjet nép hétköznapijairól.

Számos hasznos és követendő példa van Szegeden, ami a tagscsoportok munkáit dicséri. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán és a József Attila Tudományegyetemen irodalmi esteken izelvényeket mutattak be a hallgatók a szovjet irodalomból. Másik szép jele a

barátság, amikor a tudományos előadások megtartására szovjet szakembereket hívtak meg. Így történt ez a Szegei Orvostudományi Egyetemen és az NKFFV szegei üzemében is.

A hazánkért harcoló, azért életüket áldozó katonák özvegyei ha ellátogatnak közsegeinkbe, városainkba, örömmel látják, hogy hozzátartozóik sírját gondozzák.

A baráti kapcsolatok fejlesztéséből kivették részüket az üzemek. A Szegei Textilművekben a Szovjetunió gazdasági eredményeit mutatták be. Ennek ellenére, hogy a gyár termelő-üzem, nem feledkeztek meg a kulturális rendezvényekről sem. Sokan vettek részt Tolsztoj születésének 100. évfordulójára rendezett ünnepségen. Az irodalmi körmutatta be a nagy orosz író életútját. Megkedvelték

a munkásszonyok a Lányok, Asszonyok című lapot, emelkedett az eladott példányok száma. A textilművekben a dolgozók 70 százaléka nő, és többségük fiatal.

Minden jelentősebb ünnepen voltak meghívott szovjet vendégek a gyárnak, s természetesen az üzem kollektívájából jártak a testvéri országban. A múlt hónapban köszöntötték a gyárból a leningrádi Rabocsij Textilgyár küldöttségét. A baráti együttműködési szerződés keretében zajlott le a találkozó, s jó tapasztalatokat szereztek mindkét üzem dolgozóit.

A Szegei Textilművek kollektíváját a magyar-szovjet barátság erősítése érdekében végzett eredményes munkájáért Aranykoszorús plakettal tüntették ki.

M. T.

Tinédzser forgalmista a színpadon

A teremben a falhoz tőljük a padokat, meglepően nagy, parkettás térség nyílik közepén. Tizen-tizenötön állnak, fiúk, lányok vegyesen. Előttük sorban vasutas-sapkák, jelzőszálak, pályamunkás sisakok, lámpák, „palacsintasütő”-lárcsák. Egy-egy párbeszédnél egyikük előrelép, magához veszi valamelyiket. A riporter — az író — kérdez, most éppen Berendi Tibor, a már-már legendássá vált ferencvárosi állomásfőnök válaszul. A magas fiú, aki alakítja komolyan, sőt szinte komoran sorolja a vasutas-lét kemény hétköznapijait, a mondatok valahonnan ismerősek. Közben hátul a többiek kontúrjai összehangolt, esztétikus mozgással vonatok, irányítást — forgalmat sejtetnek, az ezzel járó, jellemző hangokkal együtt. Valamivel később a Mozdonyvezető lép elő főszereplőnek. A mozdonyvezető, aki látja, tudja, hogy az összejövetel már elkerülhetetlen, mégis menti, ami menthető: fékez. Úgyvan elvuszult, de a gondjára bízott, százak életben maradnak.

val nehezebb „irodalmibbá tenni” az irodalmi színpadot, a felsorolt életkori sajátosságokra építve. Azért megpróbáltuk, próbálgatjuk: adtunk már elő összeállítást erdélyi magyar írók műveiből. Bartókról, s talán idesorolható a Moldova-műsor is. A másik dolog: az iskola azt mondja, azért van az irodalmi színpad, hogy az iskolai ünnepségek politikai jellegét kiszolgálja. Segítse a politikai tisztánlátás kialakítását, a munka szépségének bemutatását, a munkásember megbecsülését. Ez is igaz... A következők: nagy „leterheltség”. Erevébként némi igaz van: a gyulai Erkel-díákünnepségeken ugyan aranyérmel nyertünk, de az Ehség című, a világ éhezze gyermekeit bemutató műsorunkról azt mondta a zsűri: szép, szép, csak kicsit nehéz egy írótlátni, egyszerű, életörömtől duzzadó fiatalot elfogadni mindazt a súlyos mondatot, amit tol-mácsolni akar...

— Voltak, vannak színészi ambícióid?

— Már nincsenek. Régebben... első koromban még. Már negyedik éve vagyok színpados.

— Miért jó ez?

— Hát... nem is tudom. Csak azt, hogy nem hagyom abba. Pedig elég sok időt alrabol.

— Szereptanulás?

— Sokszor éjjel... és megállapodunk, hogy másnap az órán nem jelentjük, hogy emiatt nem tudunk készülni.

— Mióta van itt a vasút-padon.

Lényegtelen, hogy az eset megtörtént. Hitelessé a jelenet hatása által válik, tudjuk. Néhány másodpercig bémultan figyelve érezhető: valami mályog villan fel a vasutasélet hegyvölgyéből. Bele- és utánagondolni lehet, medítálni kicsit az embereken, akik által egyik nagy élményünk, az utazás realizálódhat. Akik pedig a fenti rövid eszméletet felmutatták: tizennégy-tizennyolc évesek. Tinédzser állomásfőnökök, forgalmisták — színpadon.

Rengeteg iskolai ünnepséget rendeznek. Nemcsak állami ünnepek, de az iskola fennállásának, névadójának, jellegének különböző jubileumain is. A Bebrits Lajos vasútforgalmi szakköznevelőiskolában az irodalmi színpad nem panaszkodhat mellőzésre: igen sok fellépési alkalom teremtene számára. A jólismert Moldova-szociográfia, az Akit a mozdonyfűstje megcsapott... alján összeállított vasutasműsorokon kívül O. Chile!... Szívemben Spanyolország. Ehség címmel szolidaritási összeállítások is repertoárjukhoz tartoznak. Meghívják őket üzemekbe, a pártbizottságra is. Csak idővel bírják.

— Úgy látom, domináló szerepet töltenek be a közvetlenül politikai, agitativ jellegű műsorok. Ezek a gyerekek kamaszok. Ennek az életkorának talán legfontosabb sajátossága a személyiség kibontakoztatásának igénye, az eredetiség, az egyéniség érvényesítése a szereplési vágy játékosán keresztül. Nincs itt valami ellentmondás?

— De igen — válaszolja Faragó Péterné, az irodalmi színpad vezetője. — Csak hogy több gondot is felsorolhatnánk. Először is: az iskolai középiskola, országos beiskolázású. Szinte mindenhol kerülnék ide a gyerekek, leg-
többben alig valamikor irodalmi kultúrással. Így jó-

forgalmiban irodalmi színpad?

— Tizenkét éve — szól közbe Faragó Péterné. — Azóta én vezetem, elvégeztem egy népművelőknek tartott kétéves rendezői tanfolyamot, színjátszó-aktától engedélyem van... Az utánpótlás bajos dolog... tizenöt-húsz éves jelentkezik, jó, ha négy marad.

— A próbákon?

— Hangképző gyakorlatok, lélegzőgyakorlatok, mozgás-gyakorlatok, a térkialakítás megbeszélése. Szolmizálás, daltanulás. Egy-két különösen tehetséges gyerek azért mindig akad. Egyik például művészeti vezető lett Nyiregyháza, másik a Minerva-színpadnál folytatta...

— Elismerés?

— Az országos minősítő versenyen két évre szóló arany fokozatot nyertünk. Így mehetünk a csurgói diák-színjátszó fesztiválra a Moldova-műsorral. Gyulán kétszer kaptunk aranyérmel, öt éve már volt egy ezüst fokozatú minősítésünk is. Idén meghívtak szintén a vasutas-összeállítással a IV. országos munkásszínjátszó fesztiválra, Tatabányára. A gyerekek évente egyszer kirándulhatnak a jó munkáért.

— Még egyszer a politizálásról: nyilván KISZ-munkának se lehet akármilyen... A gyerekek szólnak közbe: — Ez nem számít KISZ-munkának. Hogy miért, azt nem tudjuk...

Folytatódik a próba. Tinédzser forgalmista szalutál: „szolgálati tételre megjelentem!”

Domonkos László

Együttműködés

A magyar-román közlekedési és hírközlési állandó munkacsoport november 14-18. között Budapesten tartotta negyedik ülését. A két küldöttség, amelyeket Földvári László, illetve Marin Marouit közlekedési és posta-ügyi miniszterhelyettes ve-

tett, áttekintette a magyar és a román közlekedési és hírközlési szervek közötti együttműködés helyzetét, és intézkedéseket fogadtak el a két ország közötti, valamint a tranzit-, személy-, áru- és postal forgalom bővítésére. (MTI)

Jubilál a Ganz Villamossági Művek

Tiszteletre méltó múltja, hosszú évtizedekre előre biztosított jövője van a hazai erőáramú ipar megalapozójának, a most százszentédes Ganz Villamossági Műveknek. A Mechwart András mérnök szervezésében 1878-ban alapított gyár első — Déry-Bláthy-Zipernowsky-féle — transzformátoraitól a feszültségpróbát Albertirán nemrégiben kiállt 750 kilovoltos óriás trafóig nemzetközileg is elismert műszaki eredmények egész sora született a vállalatnál.

A jubiláló gyár háziünnepségén méltán sorolta a szervezés és vállalatok közé a Ganz Villamossági Műveket

az MSZMP Központi Bizottságának üdvözlését átadó Havasi Ferenc KB-titkár. A fogalom má vált márka jó hírnevének öregbítésén jelenleg munkálkodó 7500 dolgozóit levélben köszöntötte László György, a Minisztertanács elnöke.

Vásárhelyről Kubába

Több mint hatszáz kör-számlap és sok hagyományos típusú mérleget gyártottak az idén kubai megrendelésre Hódmezővásárhelyen. Már csomagolják az ide-

Mikorra lesz kész a ruha?

Az elegáns öltöny kabát-ujja alól kivillant a hófehér mandzsetta. A férfi, aki viseli, elégedetten mosolyog. Mellette a többi képen manóknak parádézunk. A jól szabott zakókra, nadrágokra nemcsak a férfiak pillantanak elismerően — gondolja a járókelő, miközben szinte önkéntelenül nyitja az ajtót.

— Öltönyt szeretnék — fordul a szabóhoz.

— Karácsonyra lesz készen — érkezik a válasz.

A férfi hűledezik. Inkább felkeres egy másik szabóüzletet, hátha ott gyorsabban elkészül az öltönye.

Tavasszal és ősszel egymásra tornyosulnak a ruhaanyagok a Szegei Férfi- és Női Divatszabó Vállalat, a mértékutáni szabószövetkezet és a kisparosok műhelyeiben. A csúcsidényben egyhónapos, sőt gyakran annál hosszabb határidőt kérnek egy-egy öltöny, női kosztüm megváráshoz. Szerencsére vagy ismeret-ségre van szükség ahhoz, hogy valahol rövidebb idő alatt megcsinálják a ruhát.

— Nem azonosak a határidők az üzleteinkben — mondja Hajdú Lászlóné, a mértékutáni szabószövetkezet elnöke. — A Belvárosban két hónapnál tovább, a külvárosban pedig mindössze két hétig kell várni.

— Női és férfiruhára egyaránt?

— Több a női szabónk, mint a férfi. Igaz, több a megrendelés is a női szakágban, viszont a férfiruhák

a munkáigényesebbek. Így aztán mind a két helyen ugyanaz a helyzet.

— Ha ugyanakkora forgalom mellett gyorsabban dolgoznak a szabók, nyilván magasabb lenne a fizetésük is, és a ruhák is hamarabb elkészülnének.

— Sokan inkább otthon, a szabad idejükben vállalnak varrást, mert úgy jobban megéri. A szövetkezet jövedelmének csak egy hányadából növelheti a béreket. Fizetni kell az üzlethelyiségek bérleti díját, az adót és az egyéb költségeket is. Az árak pedig nagyjából nálunk is olyan magasak, mint a kisparosoknál.

— Csak hogy az otthoni rendszeres munkából származó jövedelem után is adózni kell.

— Azt, hogy otthon dolgozik-e valaki, csaknem lehetetlen ellenőrizni.

Kedvező helyen, egy belvárosi utcában nyílik a szabóüzlet. Késő délután látogatom meg a kisparost.

— Mikorra tudna elkészíteni egy öltönyt?

— December közepére.

— Mennyiért?

— Ezerháromszáz forintért.

— Hány öltönyt csinálhetente?

— Nevet.

— Azt se mondok meg. De idős vagyok már, nem olyan sokat...

— Ha nyáron hozom az anyagot, hamarabb megvarrja?

— Mindig egyhónapos határidőre dolgozom.

— Miért nem fogad segítséget?

Ennél jóval többen dolgoznak a női és férfiszabók közül engedély nélkül. Havi 4 ezer forintot könnyedén megkereshetnek. Még senkitől sem tagadtam meg az engedély kiadását, azt azonban nem tartom helyesnek, hogy a legkiválóbb szakmunkások elvándoroljanak a vállalatról. Pedig nagy a csábítás, a kereslet tartósan megnőtt a ruhák iránt. Aki önállóan dolgozik, több pénzhez jut.

Egyre többen költünk az öltözködése, erről árulkodik a Centrum Áruház konfekciósztályának forgalma is. A férföltönyöknél csak a lánykabátok keresettebbek. A női ruhákból pedig alighanem azért vesznek viszonylag kevesebbet, mert sokan varratnak a szabónál.

— Legjobban a kabátoknál vált be a méretátlázat. Az öltönyöknél ritkábban illik egyszerre a vevőre a nadrág és a zakó. Nemritkán túl kell lépniük az engedélyezett készletet, hogy kellő választékot tudjunk biztosítani — magyarázza Diamant Istvánné osztályvezető.

A boltokban kapható öltönyök nem felelnek meg kellően a vásárlók igényeinek, ezért nyilván többen keresik fel a szabókat. Nemritkán a „kontárokat”, akik érthetően el is vállalják a megbízást. Ha gyorsabban és megbízhatóbban dolgozna a szabószövetkezet, a vállalat, valamint a kisparos, a kontárok sem jutnának munkához. Hogy lerövidüljenek a határidők, még több kisparos szabóra van szükség, ehhez pedig az kell, hogy a vállalat, szövetkezet és a ruhagyár szakmunkásai működési engedélyt kapjanak, és nyugodtan dolgozhassanak a szabad idejükben.

Jámbor Ernő